

Kan man sloss mot IS og samtidig ta vare på folka sine?

Læring og ivaretagelse i skarpe operasjoner

Knut Flydal

Tyrkia

Syria

Irak

Iran

Jordan

Saudi
Arabia

ISIL 2017

The legend consists of a small square with a red cross-hatch pattern, followed by the text 'ISIL 2017' in a white box.

Hva fikk vi ut av det?

Organisatorisk læring

- Hva skjedde
- Hvorfor skjedde det
- Hvordan løste vi det
- Hva kan vi gjøre for å unngå det
- Hva kan vi gjøre for å minimere konsekvensen hvis det skjer igjen

Bearbeidelse

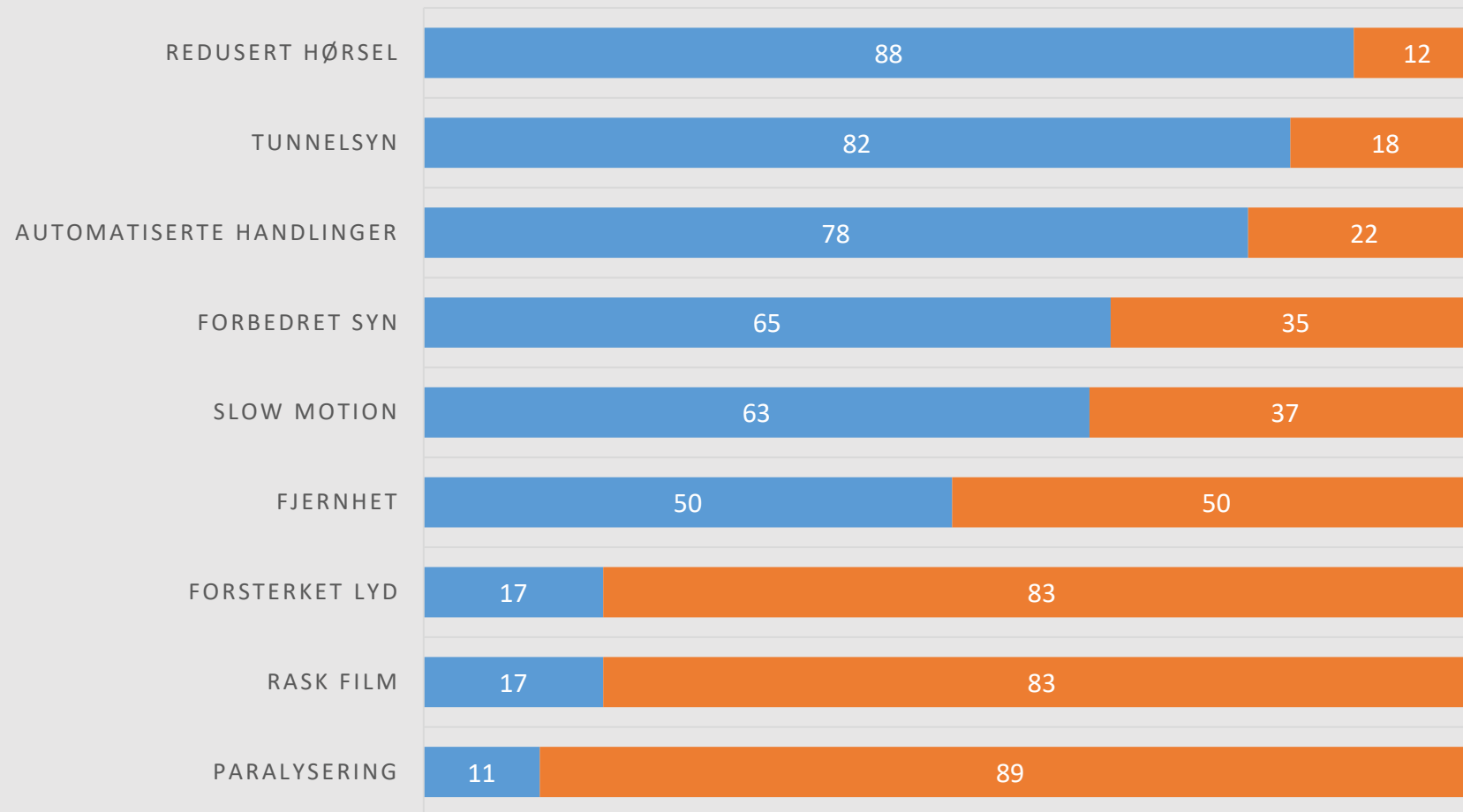
- Minimere usikkerhet
- Bekreftelse
- Stanse tanke-spinn
- Komme i gang igjen
- Posttraumatisk vekst

Er dette overførbart til andre?

HVA SIER FORSKNINGEN OM NORMALE REAKSJONER?

(Artwohl and Christensen, 1997)

TIDEN ETTER HENDELSER

Følelser

- sjokk
- redsel
- sinne
- sorg
- skyld
- skam
- håpløshet

Kognitive

- forvirring
- desorientering
- selvbebreidelse
- beslutningsvegring

Kroppslig

- uro
- utmattelse
- søvnproblemer
- endret matlyst
- smerter

Relasjonelt

- irritasjon
- tilbaketrekning
- manglende tillit
- mangel på forståelse

(Terr, 1991)

Oppsummering personellivaretagelse

- Lederansvar der man ikke har profesjonelle tilgjengelig (det vil si alltid...?)
- Grunnarbeidet legges før en hendelse
- Åpenhet gir tillit
- Hvordan forberede seg på hendelser?
- Deleger arbeidsoppgaver
- Mennesker reagerer ulikt, anerkjenn dette
- Ikke la ufaglærte eksterne blande seg
- Husk på de som ikke var i umiddelbar nærhet

